

Sygn. akt VIII Ka 3/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Krzysztof Kamiński

Protokolant Aneta Chardziejko

przy udziale prokuratora Ewy Minor-Olszewskiej, po rozpoznaniu w dniu 12.03.2015 r. sprawy J. J. oskarżonego o czyn z art. 178a§4 k.k. na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora od wyroku Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim Zamiejscowy VIII Wydział Karny z siedzibą w Siemiatyczach z dnia 13 listopada 2014 r. (sygn. akt VIII K 305/14):

I. Wyrok w zaskarżonej części zmienia w ten sposób, że:

1. podwyższa wymiar orzeczonej wobec oskarżonego grzywny (pkt III części dyspozytywnej) do 150 (stu pięćdziesięciu) stawek;
2. podwyższa wymiar orzeczonego wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych do 4 (czterech) lat.

II. W pozostałej zaskarżonej części wyrok utrzymuje w mocy, uznając apelację obrońcy oskarżonego za oczywiście bezzasadną.

III. Zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 150-zł. (stu pięćdziesięciu złotych) tytułem opłaty za obie instancje i obciąża go pozostałymi kosztami procesu za postępowanie odwoławcze w kwocie 50-zł. (pięćdziesięciu złotych).

UZASADNIENIE

J. J. został oskarżony o to, że w dniu 8 września 2014 roku o godz. 9,58 w M. na ul. (...) prowadził motorower marki J. o nr rej. (...) będąc w stanie nietrzeźwości 1,23 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu, przy czym czynu tego dopuścił się będą wcześniej prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości oraz w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego wyrokiem sądu sygn. akt VIII K 340/12 w związku ze skazaniem za przestępstwo, tj. o czyn z art. 178a§4 k.k.

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim wyrokiem z dnia 13 listopada 2014 roku, sygn. akt VIII K 305/14 oskarżonego J. J. uznał za winnego popełnienia zarzuconego mu czynu i za to na podstawie art. 178a§4 k.k. skazał go na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 69§1, 2 i 4 k.k., art. 70§1 pkt 1 k.k. wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonemu na okres próby wynoszący 3 (trzy) lata.

Na podstawie art. 71§1 k.k. wymierzył oskarżonemu grzywnę w wysokości 50 (pięćdziesiąt) stawek dziennych przyjmując, iż jedna stawka dzienna grzywny równoważna jest kwocie 10 (dziesięć) złotych.

Na podstawie art. 42§2 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 (dwóch) lat.

Zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 230 (dwieście trzydzieści) złotych tytułem opłaty i obciążył go pozostałymi kosztami procesu w kwocie 70 (siedemdziesiąt) zł.

Powyższy wyrok, na podstawie art. 425§1 i 2 k.p.k., art. 444 k.p.k. zaskarżył w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego prokurator i na zasadzie art. 427§1 i 2 k.p.k., art. 438 pkt 4 k.p.k. i art. 437§1 i 2 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił rażąca niewspółmierność kary orzeczonej wobec oskarżonego J. J. w stosunku do wysokiego stopnia społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu poprzez orzeczenie środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat oraz orzeczenie kary grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł, co powoduje, iż wobec znacznego stanu nietrzeźwości oskarżonego w chwili czynu oraz jego poprzedniej dwukrotnej karalności za przestępstwa podobne jak również kierowania pojazdem w okresie obowiązywania orzeczonego przez Sąd zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych całokształt wymiaru kary nie uwzględnia w sposób należyty winy oskarżonego i stopnia społecznej szkodliwości zarzucanego mu czynu oraz nie spełnia celów kary w zakresie prewencji indywidualnej i ogólnej.

Wskazując na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze poprzez orzeczenie wobec oskarżonego J. J. środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat oraz kary grzywny w wymiarze 150 stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawki na kwotę 20 zł.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora jest zasadna o tyle, o ile doprowadziła do podwyższenia wymiaru środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych oraz kary grzywny, chociaż w tym ostatnim przypadku nie w zakresie postulowanym przez rzecznika oskarżenia.

Na wstępie stwierdzić należy, że nie każda różnica w ocenie wymiaru kary może uzasadniać zarzut „rażącej niewspółmierności” kary w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k., ale tylko taka, która jest natury zasadniczej, to znaczy jest niewspółmierna w stopniu nie dającym się zaakceptować. Niewspółmierność rażąca to znaczna, „bijąca w oczy” różnica między karą wymierzoną, a karą sprawiedliwą, zasłużoną (m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 30 maja 2003 r., II AKa 163/03, OSA 2003/11/113).

Należy zgodzić się z rzecznikiem oskarżenia, że orzeczona przez Sąd I instancji kara, rozumiana jako całokształt kar i środków karnych, jest niewspółmierna w stopniu nieakceptowanym. Powodem tego jest nienależyte uwzględnienie dyrektyw wymiaru kary przy orzekaniu środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych oraz kary grzywny.

Przede wszystkim należy zgodzić się z apelującym, że orzeczona przez Sąd I instancji kara grzywny jest karą nie tylko nieadekwatną do stopnia winy oskarżonego i społecznej szkodliwości czynu ale nadto nie uwzględnia sytuacji materialnej i „życiowej” oskarżonego. J. J. prowadzi duże (o powierzchni 15 ha), zmechanizowane (ciągnik, maszyny rolnicze) gospodarstwo rolne (pomagają mu w tym rodzice), z którego osiąga dochód – jak sam wskazał – ok. 1.500-zł. miesięcznie. Oskarżony jest kawalerem, nie posiada nikogo na swoim utrzymaniu i jest nadto właścicielem samochodu m-ki V. (...).

Należy zgodzić się z apelującym, że w realiach niniejszej sprawy (nadto przy warunkowym zawieszeniu wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności) orzeczona wobec oskarżonego kara grzywny jest rażąca łagodna i nie będzie w stanie spełnić swoich celów, zwłaszcza w zakresie wychowawczym. Dlatego w pełni uzasadniony jest postulat jej podwyższenia, przy czym – zdaniem Sądu Okręgowego – do wysokości 1.500-zł., tj. odpowiadającej deklarowanemu przez oskarżonego miesięcznemu dochodowi. Kara grzywny w tej wysokości uwzględnia dyrektywy, o których mowa w art. 42§1 i 2 k.k. i tym samym winna spełnić pokładane w niej cele.

Dlatego orzeczono, jak w pkt. I ppkt 1 sentencji niniejszego wyroku.

Wymiar środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów winien być wprost proporcjonalny do stopnia zagrożenia ze strony kierującego dla bezpieczeństwa w ruchu drogowym (vide art. 42§1 i 2 k.k.). Stopień ten określają przede wszystkim okoliczności czynu, w tym stężenie alkoholu we krwi kierującego (wydechanym powietrzem) oraz dotychczasowa karalność oskarżonego za podobne czyny.

Sąd I instancji orzekając środek karny w postaci 2-letniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, nie uwzględnił w stopniu akceptowalnym w/w okoliczności.

Oskarżony J. J. kierował motorowerem marki J. w godzinach przedpołudniowych w stanie nietrzeźwości przekraczającym prawie pięciokrotnie dopuszczalną prawem normę (vide art. 115§16 pkt 1 k.k.). Tak wysokie stężenie alkoholu w stopniu znacznym ogranicza możliwości percepcyjne i ruchowe kierowcy i powoduje realne zagrożenie dla bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Co więcej, J. J. był już dwukrotnie karany za czyny z art. 178a§1 k.k. Okoliczność ta dowodzi, że jego zachowanie, notabene – jak słusznie zauważa prokurator – nie spowodowane nagłą sytuacją, która uzasadniałaby konieczność takiego postępowania, nie miało charakteru incydentalnego, co musi mieć istotny wpływ na ocenę stopnia zagrożenia z jego strony dla bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Wskazane wyżej powody uzasadniają orzeczenie omawianego środka karnego w wymiarze znacznie wyższym, niż w dolnych granicach ustawowego zagrożenia. Dlatego, podzielając stanowisko prokuratora wyrażone we wniosku apelacyjnym, należało orzec, jak w pkt. I ppkt 2 sentencji niniejszego wyroku.

Nie stwierdzając innych nieprawidłowości w zakresie orzeczonej kary (zgodnie z art. 447§2 k.p.k. apelację co do kary uważa się za zwróconą przeciwko całości rozstrzygnięcia o karze i środkach karnych), należało orzec, jak w pkt. II sentencji niniejszego wyroku.

O opłacie orzeczono na mocy art. 3 ust. 1 w zw. z art. 10 Ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223), zaś o pozostałych kosztach sądowych na podstawie art. 636§1 k.p.k. Na pozostałe koszty sądowe złożyły się:

- koszt uzyskania informacji o osobie z Krajowego Rejestru Karnego w kwocie 30-zł. (art. 618§1 pkt 10 k.p.k. w zw. z §3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie opłat za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego /Dz. U. 2014 r. poz. 861/);

- koszt doręczeń wezwań i innych pism – ryczałt – w kwocie 20-zł. (art. 618§1 pkt 1 k.p.k. w zw. z §1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym /Dz. U. z 2013 r., poz. 663 j.t./).